GEMEENTE HILLEGOM

Hoofdstraat 115, 2181 EC Hillegom
Postbus 32, 2180 AA Hillegom

T 0252 - 537 222
F 0252 - 537 290
E info@hillegom.nl
I www.hillegom.nl

RAADSVOORSTEL

Nr.	3. Bestuur\1417
B&W-besluit	15-06-2010
Informatiebijeenkomst	
Voorronde	01-07-2010
Raad	01-07-2010 (o.v.)
Agendanummer	

Onderwerp:
Gemeentelijk Rioleringsplan 2010-2015 (Verbreed GRP3)

Wij stellen voor te besluiten:

1. Het Gemeentelijk Rioleringsplan 2010-2015 (verbreed GRP 3), en het Basis Rioleringsplan 2010-2015 vast te stellen.
2. De afschrijvingstermijn voor de vrijverval riolering te verlengen naar 40 jaar en het college op te dragen de financiële verordening hierop aan te passen.
3. De afschrijvingstermijnen voor de mechanische riolering en de bouwkundige onderdelen te houden op 25 jaar en voor de mechanisch-elektrische onderdelen te houden op 15 jaar.
4. Een voorziening voor vervanging en renovatie riolering in te stellen.
5. Een voorziening voor groot onderhoud riolering in te stellen.
6. Hiervoor begrotingswijziging nummer .. vast te stellen.

Bestaand kader/doelstelling:

- Het huidige gemeentelijk rioleringsplan 2005 – 2010 (GRP 2)
- Wet Milieubeheer
- Wet Gemeentelijke Watertaken
- Notitie riolering van de commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten)

Inleiding:
Het GRP (3) 2005-2010 eindigde op 1 januari 2010. Volgens het wettelijk kader moet een nieuw GRP door de raad worden vastgesteld. In het GRP 2 betrof het alleen de zorgplicht voor de inzameling van *stedelijk afvalwater.* In het verbrede GRP 3 gelden er drie zorgplichten:

1. *Doelmatig inzamelen van stedelijk afvalwater*
2. *Doelmatig inzamelen van hemelwater*
3. *Nadelige gevolgen van grondwater voorkomen of beperken (inspanningsplicht)*

In GRP 3 worden doelen vastgelegd en wordt aangegeven hoe deze in de komende 5 jaar worden bereikt. De maatregelen waarin deze doelen zijn vertaald zijn opgenomen in een strategische planning waar de financiële planning en benodigde personele inzet is afgeleid.

Het basisrioleringsplan (BRP) geeft de actuele stand van zaken van de riolering weer. Hierin is op gedetailleerde wijze aangegeven hoe de inzameling van afvalwater en hemelwater moet plaatsvinden. De verbeteringsmaatregelen van het GRP zijn in het BRP op gedetailleerde wijze uitgewerkt. Het BRP is onderdeel van het GRP.

De gemeente is verantwoordelijk voor het functioneren van de riolering en de bijbehorende gemalen en voorzieningen, geschikt zijn en blijven voor het doel waarvoor ze gemaakt zijn. De rioolvoorzieningen dienen constructief in orde te zijn en het afvalwater en hemelwater moeten getransporteerd worden naar een geschikt lozingspunt (waterzuivering of oppervlaktewater). Deze basiseisen zijn beschreven in het rioolbeheerplan. In het rioolbeheerplan is verder beschreven wat de huidige kwaliteit is en op welke wijze het onderhoud moet worden uitgevoerd om aan de basiseisen te blijven voldoen. Het rioolbeheerplan is ook onderdeel van het GRP.

Het GRP is opgebouwd uit enkele belangrijke speerpunten. Dit zijn de bouwstenen die leiden tot het invullen van de doelen en de drie zorgplichten van de gemeente (zie hoofdstuk 5 en bijlage 7.6 'uitvoeringsprogramma GRP Hillegom 2010-2015').

Deze bouwstenen zijn:

- *Visie op de waterketen*;
  Door samenwerking kan voordeel worden behaald in doelmatigheid, dienstverlening en duurzaamheid. De gemeente sluit daar waar mogelijk aan bij robuuste samenwerkingsverbanden om voordeel te behalen.

- *Maatregelen bij bestaande en/of nieuwbouw*;
  We ronden de maatregelen af die nodig zijn voor het bereiken van de basisinspanning (= de landelijke afspraak om de emissies vanuit overstorten op oppervlakte-water tot een aanvaardbaar niveau te brengen) o.a. door duurzame verwerking van hemelwater voort te zetten en schoon verhard oppervlak van wegen en daken af te koppelen en te laten afstromen naar het oppervlaktewater. Ook moet één pand in het buitengebied nog worden aangesloten op de riolering. Nieuwe panden moeten hemelwater en afvalwater gescheiden aanbieden.
  Voor invulling van grondwaterzorgplicht moet een afweging worden gemaakt welke eisen de gemeente gaat stellen aan nieuwbouwprojecten. Deze eisen worden de komende planperiode uitgewerkt en opgenomen in het gemeentelijk beleid.

- *Beheer van de bestaande riolering*;
  De gemeente dient te zorgen voor actuele rioleringsgegevens. Dit behelst ook de plicht tot doorrekening van de capaciteit van het stelsel en de wijze waarop voorzieningen als bergbezinkleidingen, - bassins en overstorten werken. Het rioolstelsel moet betrouwbare meetresultaten kunnen genereren. Om te

voldoen aan de zorgplicht voor het grondwater is een inventarisatie van de drainagesystemen nodig. Om de kwaliteit van het rioolstelsel te kennen wordt dit volgens vaste regelmaat gereinigd en geïnspecteerd. Noodzakelijke reparaties worden uitgevoerd. Controle op foutaansluiting op het riool en hemelwaterriool moet plaats vinden, hiervoor is registratie nodig over de wijze waarop panden zijn aangesloten op de riolering. Op deze wijze worden vervanging, renovatie en verbeteringsmaatregelen stelselmatig en op effectieve wijze uitgevoerd.

- *Investeringen, onderzoek en beleidsmatige activiteiten*;
  Gebleken is dat overstortdrempels niet voldoen aan de hoogte zoals vastgelegd in de keur van het Hoogheemraadschap van Rijnland. Deze drempels moeten daarom verhoogd. Ook blijkt een extra berging nodig nabij het Prinses Margrietplantsoen / Maerten Trompstraat. Meetgegevens worden ook gebruikt om foutieve aansluitingen op te sporen en te herstellen. Voor de duurzame verwerking van het hemelwater werken we verder met ons afkoppelplan. Ook gaan we in aanvulling op het calamiteitenplan van de gemeente een incidentenplan voor de riolering opstellen. Om te voldoen aan de zorgplicht voor het grondwater is inzicht nodig waartoe een toetsing wordt uitgevoerd op de mogelijke grondwaterrisico's om vervolgens beleid te kunnen opstellen. Communicatie naar onze inwoners richt zich op de bewustwording van de inwoners om goed om te gaan met de riolering.

Financiële middelen (zie GRP hoofdstuk 6)

De afschrijvingsperiode riolering.
De kosten voor de riolering bestaan uit exploitatielasten waarin de kapitaallasten (rente en afschrijving) voor investeringen zijn opgenomen. De levensduurverwachting van het Hillegoms vrijvervalriool varieert van 40 tot 60 jaar. Voor de berekeningen gaan we uit van de minimale werkelijke levensduur. In lijn met de realiteit wordt de afschrijvingstermijn voor vrijverval riolering aangepast van 25 naar 40 jaar.

Afschrijving op	GRP 2 (2005-2010)	GRP 3 (2010-2015)
Vrijverval riolering	25 jaar	40 jaar
Bouwkundige onderdelen van de mechanische (pers) riolering	25 jaar	25 jaar
Mechanisch-elektrische onderdelen van de mechanische (pers)riolering	15 jaar	15 jaar

Dekkingsgraad en de tarieven.

We zijn uitgegaan van 100% kostendekkendheid, conform het bestaande uitgangspunt.
Gekozen is om in 2011 geen verhoging van het tarief voor te stellen om de woonlastendruk niet te veel te laten stijgen.

In 2012 is wel een verhoging van het tarief voorzien. Het tarief stijgt met ruim 4%, veroorzaakt door noodzakelijke investeringen in het rioolstelsel door voortgaande veroudering van de leidingen en opgelegde milieumaatregelen (bergbezinkvoorzieningen, afkoppelprojecten, eisen gesteld vanuit het Hoogheemraadschap e.d.)
Voor vaststelling van de tarieven krijgt de raad jaarlijks een voorstel. Onderstaande tarieven (behalve 2010) zijn daarmee indicatief.

Jaar	rioolheffing
2010	€ 237,42 (door de Raad vastgesteld op 21 december 2009)
2011	€ 237,42 (is in de kadernota 2011 opgenomen)
2012	€ 248,34
2013	€ 253,31
2014	€ 256,85
2015	€ 259,42

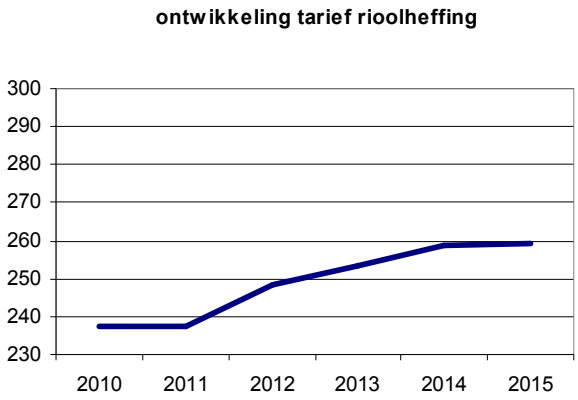

Instellen van een voorziening vervanging en renovatie riolering.
Door het instellen van een voorziening voor vervanging en renovatie kunnen sterke wisseling in de uitgaven worden opgevangen. Door eerst 'te sparen' kan voor een jaar met hogere uitgaven gebruik worden gemaakt van deze voorziening. Zo blijft de rioolheffing voor onze inwoners gelijkmatiger. Een dergelijke voorziening mag gezien de financiële richtlijnen hiervoor nooit negatief worden. Regelmatig wordt de raad geïnformeerd over de (financiële) stand van zaken betreffende de uitvoering van de investeringen opgenomen in deze voorziening. Dit gebeurt bij de halfjaarlijkse Berap en bij de jaarrekening.

Instellen van een voorziening voor groot onderhoud riolering
Deze overweging is niet in het GRP benoemd. In de praktijk blijkt dat de doorlooptijd voor besluitvorming, voorbereiding (inclusief vergunningaanvragen en overleg met het Hoogheemraadschap) en uitvoering van groot onderhoud projecten op rioleringsgebied aanzienlijk zijn. Projecten met een doorlooptijd van 2 jaar zijn hierbij niet uitzonderlijk. Om te voorkomen dat er elk jaar bedragen geoormerkt dienen te worden kan de raad besluiten om ook voor groot onderhoud voorziening in te stellen.

Deze voorziening heeft ook een temperend effect op de ontwikkeling op het tarief van de van de rioolheffing.
Ook hiervoor geldt dat bij de Berap en de jaarrekening verantwoording over de stand van zaken binnen deze voorziening wordt afgelegd.

Onderzoek naar differentiatie van rioolheffing
De Wet Gemeentelijke Watertaken verplicht de gemeente tot het invoeren van een rioolheffing. De rioolheffing is in de plaats gekomen van het huidige rioolrecht. In 2010 gaan we onderzoeken of het mogelijk is om recht te doen aan het principe de vervuiler betaalt en of dit uitvoeringstechnisch haalbaar is.
De rioolheffing wordt momenteel opgelegd aan iedereen die aangesloten is op de riolering.

Argumenten:

1.1. Het riool moet heel, waterdicht en functioneel zijn
De gemeente is er voor verantwoordelijk dat de riolering en bijbehorende gemalen en voorzieningen functioneren, geschikt zijn en blijven voor het doel waarvoor ze gemaakt zijn. Verder dat het riool constructief in orde is en dat het afvalwater en hemelwater getransporteerd worden naar een geschikt lozingspunt (waterzuivering of oppervlaktewater).

1.2. Uitvoering geven aan de wettelijke zorgplichten
De activiteiten die noodzakelijk zijn vanuit de Wet Milieubeheer en de Wet Gemeentelijke Watertaken worden in deze planperiode uitgevoerd. Het gaat om een meetplan, afkoppelplan, optimalisatieonderzoek in de afvalwaterketen, opstellen van een incidentenplan, omzetten van het retributierecht naar een bestemmingsheffing, toetsing op de grondwaterrisico's en het opstellen van een grondwaterbeleidsplan.

1.3. Invulling geven aan een effectieve wijze van onderhoud, renovatie, vervanging en verbeteringsmaatregelen.
Door inzicht te verkrijgen in de kwaliteit van het rioolstelsel en hieraan metingen te verrichten worden alleen die maatregelen uitgevoerd die noodzakelijk zijn voor het duurzaam in stand houden van het rioolstelsel.

1.4. Uitvoering geven aan de wijziging Wvo-vergunning
De Wetgeving geeft aan dat het GRP en BRP beide door het gemeentebestuur worden vastgesteld en tezamen de vervanging zijn voor de Wvo-vergunning (Wet Verontreiniging Oppervlaktewater)

1.5 Het is ambtelijk afgestemd en de provincie en het Hoogheemraadschap zijn bij het opstellen betrokken.
Aan de provincie is het GRP in de voorbereiding voorgelegd. Op deze wijze zijn zij bij de voorbereidingen betrokken. Het Hoogheemraadschap heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van dit GRP3 en stemt in met de voorstellen. Dit voorstel is overlegd met de andere afdelingen van de gemeente Hillegom en wordt breed gedragen. Het GRP 3 is ter advisering voorgelegd aan de Milieudienst West-Holland die er positief op gereageerd heeft (GRP bijlage 8).

Het GRP wordt na vaststelling voorgelegd aan de provincie Zuid-Holland, het Hoogheemraadschap van Rijnland en het ministerie van VROM.

2.1 De afschrijvingstermijnen zijn geregeld in de financiële verordening.

De verlenging van de afschrijvingstermijn leidt tot meer overeenstemming tussen de werkelijke levensduur en de afschrijvingstermijn. Bij het opstellen van het eerste GRP in 1994 was de officiële richtlijn dat riolering afgeschreven werd in 25 jaar. Dit had nauwelijks relatie met de technische levensduur. Inmiddels zijn deze inzichten gewijzigd en mag de afschrijvingstermijn meer gebaseerd zijn op de werkelijke levensduur. Een afschrijvingstermijn van 40 jaar is technisch gezien verantwoord.
De financiële verordening moet aangepast worden aan de nieuwe afschijvingstermijn.

4.1. Fluctuaties in het tarief voor rioolheffing worden voorkomen.

De rioolheffing mag maximaal 100% kostendekkend zijn. De investeringsbedragen per jaar zijn echter niet gelijk. Grote fluctuaties in de heffing aan de burger zijn anderzijds niet gewenst. Daarom is in het GRP is een berekening gemaakt van de benodigde bedragen die gestort/onttrokken worden aan de voorziening voor vervanging en renovatie. Hiermee zullen de tarieven jaarlijks slechts marginaal fluctueren.

5.1 Fluctuaties in het tarief voor rioolheffing worden voorkomen.

De rioolheffing mag maximaal 100% kostendekkend zijn. De doorlooptijd voor besluitvorming, voorbereiding (inclusief vergunningaanvragen en overleg met het Hoogheemraadschap) en uitvoering van groot onderhoud projecten op rioleringsgebied is aanzienlijk. Projecten met een doorlooptijd van 2 jaar zijn hierbij niet uitzonderlijk. De voorziening heeft een temperend effect op de ontwikkeling op het tarief van de van de rioolheffing. Wij verwijzen u naar het aanvullend memo waarin dit inzichtelijk is gemaakt.

5.2. Hiermee voorkomen we het oormerken van bedragen.

Door jaarlijks een bedrag te storten in de voorziening voor groot onderhoud voorkomen we dat er telkens aan het einde van het jaar bedragen geoormerkt moeten worden.

Financiële dekking:

Voor de totale planperiode zijn de kosten als volgt:

Totale lasten rioleringszorg planperiode GRP3

Jaar	Kapitaallasten		Exploitatie lasten	Dotatie voorziening vervanging en renovatie riolering	Compensabele BTW	Totale lasten
	van nieuwe investeringen	van lopende investeringen (verleden)				
2010	0	710.421	1.166.381	228.224	172.068	2.277.095
2011	46.704	737.850	1.299.690	18.704	174.148	2.277.095
2012	149.823	779.258	1.274.690	0	178.256	2.382.027
2013	236.542	764.817	1.234.690	17.071	176.359	2.429.478
2014	297.103	729.768	1.234.690	22.705	179.225	2.463.491
2015	354.977	715.715	1.234.690	0	182.925	2.488.307

Totale lasten rioleringszorg planperiode zoals opgenomen in de meerjarenraming 2010-2013

Jaar	Kapitaallasten	Exploitatie Lasten Begroting	Dotatie voorziening vervanging en renovatie riolering	Compensabele BTW	Totaal Lasten Begroting 2010 en meerjaren
2010	1.319.081	1.166.381	0	229.616	2.715.078
2011	1.248.946	1.166.381	0	242.320	2.657.647
2012	1.049.951	1.166.381	0	254.742	2.477.074
2013	1.043.493	1.166.381	0	266.882	2.476.756

In de dekking kan worden voorzien vanuit de opbrengsten rioolheffing conform onderstaande tabel.

Kostendekkingsberekening planperiode GRP3

Jaar	Lasten	Inkomsten			Saldo voorziening renovatie en vervanging	
		rioolheffing voorstel	inkomsten rioolheffing	Dekkings-percentage (afgerond)	1-jan	31-dec
2010	2.277.095	237,42	2.277.095	100%	0	228.224
2011	2.277.095	237,42	2.277.095	100%	228.224	1.928
2012	2.382.027	248,34	2.382.027	100%	1.928	1.928
2013	2.429.478	253,31	2.429.478	100%	1.928	18.998
2014	2.463.491	256,85	2.463.491	100%	18.998	21.703
2015	2.488.307	259,42	2.488.307	100%	21.703	21.703

In de begroting 2010 en meerjaren raming is rekening gehouden met een bedrag van € 2.277.095 aan opbrengsten rioolheffing.

Omdat de afschrijvingstermijn is verlengd van 25 jaar naar 40 jaar zijn de kapitaallasten in 2010 verlaagd met € 608.660 (kapitaallasten meerjarenraming 2010-2013 van € 1.319.081 minus de kapitaallasten planperiode GRP3 van € 710.421).
Hiertegenover staat een storting in een voorziening voor "vervanging en renovatie riolering" van € 228.224.
Per saldo is dit een verlaging van € 380.436. Wij stellen voor dit bedrag te storten in een post onvoorzien structureel 2010. De wijzigingen voor 2011 t/m 2013 verwerken we in de begroting 2011.

Een begrotingswijziging is noodzakelijk omdat de bedragen in dit GRP afwijken van de bedragen zoals voorzien in de programmabegroting 2010-2013.
Deze begrotingswijziging is bijgevoegd.

Urgentie:
Het huidige GRP is inmiddels verlopen.

Kanttekeningen:

1.1. Aanvullend beleid is noodzakelijk

Uitvoering moet gegeven worden aan het verbrede GRP.
Volgens de nieuwe Waterwet die in 2010 van kracht is moet de gemeente grondwaterbeleid formuleren voor 1 januari 2013. In dit GRP is geld gereserveerd voor nader onderzoek en metingen om dit beleid te kunnen formuleren. In dit GRP zijn geen reserveringen voor uitvoeringsmaatregelen die hieruit voort kunnen vloeien, dat wordt na 2015 gerealiseerd.

namens het college van burgemeester en wethouders,

ing. G.P. van Lierop	drs. A. Mans
secretaris	voorzitter

Ter inzage gelegd:
- Basis Rioleringsplan Hillegom 2010-2015 dd november 2009
- Gemeentelijk Rioleringsplan 2010-2015 (Verbreed GRP3) dd juni 2010
- Memo dd 15-06-2010 inzake aanpassingen in het raadsvoorstel en tabel voor kostendekking GRP3
Informatie bij: v.lommerse@hillegom.nl, tel.nr. (0252) 537295